

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Інститут вищої освіти НАПН України
Маріупольський державний університет

Міжнародна науково-практична конференція

**«Інтернаціоналізація як фактор конкурентоспроможності
сучасного університету»**

25-26 травня 2017 року

Збірник матеріалів конференції

Україна – Маріуполь – МДУ

2009. – 621 с.

17. Поморський Я. Як займатися методологією історії? Навколо концепцій Єжі Топольського // Ейдос. Альманах теорії та історії історичної науки. Київ, 2006. – Випуск 1. – Ч. 1. – С. 87 – 98.

18. Поппер К. Злиденність історизму / Поппер К. [пер. з англ. Василь Лісовий. — К.: Абрис, 1994. – 192 с.

19. Рюзен Й. Нові шляхи історичного мислення. Львів: Літопис, 2010. – 358 с.

20. Стельмах С.П. Методологія історії // Енциклопедія історії України. – Т.6 – К.: Наукова думка, 2009. – С. 621 – 627.

21. Тельвак В. Історіософія та методологія історії. Частина 1. Історіософія. Конспект лекцій. – Дрогобич, 1999. – 106 с.

22. Топольський Є. Як ми пишемо і розуміємо історію. Таємниці історичної на рації. – К.: К.І.С., 2012. – 400 с.

23. Яковенко Н. Вступ до історії. – К.: Критика, 2007. – 375 с.

V. Romantsov

INTRODUCTION OF MODERN METHODOLOGICAL DEVELOPMENTS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS HISTORIANS IN THE CONTEXT OF INTERNATIONALIZATION OF HIGHEST EDUCATION

Author provides core questions on introduction of methodological developments of foreign history theorists in students-historians specialization training at Mariupol State University. Reviewed modern methodological approaches (daily life history, gender history, verbal history, history of mentalities and so forth), which practiced in scientific activities of professors, candidates and students with the goal of improving educational process.

Keywords: modern methodological developments, borrowing of experience, improvement of scientific process.

УДК 930(100):929Грушевський(043)

Романцова Н.І.

КОНЦЕПЦІЯ ГРУШЕВСЬКОЗНАВСТВА ВЧЕНИХ ДІАСПОРИ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИОГРАФІЇ ТА ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ІСТОРИКІВ У МАРІУПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

У розвідці розглядаються питання використання концепції грушевськознавства у дослідженнях вчених закордонної української історіографії та їх роль у фаховій підготовці студентів-істориків Маріупольського державного університету. З'ясовано важливість інтернаціоналізації та впровадженню досвіду наукової діяльності вчених діаспори у процесі становлення майбутніх фахівців-істориків.

Ключові слова: досвід зарубіжної історіографії, концепція грушевськознавства, вчені української діаспори

У час, коли активно відбувається інтернаціоналізація діяльності університетів, важливо впроваджувати досвід наукової діяльності зарубіжних вчених. У сучасному глобальному світовому просторі наукові інституції, і перш за все університети мають можливість використовувати досвід закордонної науки. У цьому контексті для українських істориків важливою складовою є дослідження закордонних вчених-грушевськознавців, які не тільки зберегли, але й примножили спадок М. Грушевського та надали можливість, використовуючи концептуальні засади грушевськознавства, на більш фаховій основі готувати молоде покоління істориків. За допомогою цього досвіду сучасної української наукової діаспори процес інтернаціоналізації набуватиме більш широкого поступу у стінах Маріупольського

державного університету.

Біля витоків грушевськознавства стояли засновник та голова Українського історичного товариства, президент Української Вільної академії наук у США О. Глоблін [7] та його учень Л. Винар – засновник і головний редактор наукового журналу «Український історик» [1]. На його сторінках було започатковано грушевськознавство як новий напрямок української історіографії. Л. Винар звернув увагу на опрацювання історичної схеми Михайла Грушевського. Мова йде «про схему – модель української історії з відповідною періодизацією українського історичного процесу і об'єктивною історичною термінологією» [1].

У розвідці, написаній з нагоди 25-річчя Українського історичного товариства, дослідник зазначив, що «на Заході також часто тенденційно засвілюється історія України в дусі російської або советської схеми історії України». Л. Винар підкреслив, що важливим завданням Українського історичного товариства було спростування на сторінках журналу «Український історик» «фальшивих концепцій східно-європейської історії», яким протиставили «наукову схему історії України», опрацьовану найвидатнішим українським істориком Михайлом Грушевським [2].

Згаданий концепт нового підходу до вивчення історії України в інтерпретації визначного історика, а також періодизація його життя та наукової діяльності є внеском закордонного вченого у розвиток грушевськянни, і це надбання широко використовується у спецкурсі «Наукова діяльність М. Грушевського», який вивчають студенти-історики Маріупольського державного університету.

Іншим українським діаспорним істориком, який визначив історіософський концепт вченого був О. Прицак [8]. Його праця, присвячена формуванню світогляду майбутнього історика, дає важливий досвід наукового історичного пізнання студентам в рамках спецкурсу. Про концептуальні засади національної історіографії та «Історію України-Руси» як головний її твір свідчить розвідка закордонного історика Ф. Сисина, яка покладена за основу розуміння процесу творення та здобутків вітчизняної історіографії [9].

Праці О. Домбровського [5], І. Витановича [3, 4] є прикладом наукового підходу до питань грушевськознавства з національно-патріотичних позицій і опрацьовується студентами-істориками задля набуття ними сучасної фахової підготовки. А. Жуковський звернув увагу на політичну та публіцистичну діяльність М. Грушевського [6]. Ця розвідка є внеском у розвиток грушевськознавства і діаспорний історик доводить важливість публіцистики в контексті сучасного світу та його розуміння студентами-істориками.

Визначити та опрацьовувати той здобуток українських діаспорних істориків Л. Винара, І. Витановича, О. Домбровського, А. Жуковського, О. Глобіна, О. Прицака, Ф. Сисина, які ретельно дослідили багатоаспектну наукову діяльність М. Грушевського і, користуючись цим досвідом, є можливість застосувати важливі концептуальні засади грушевськознавства у фаховій підготовці студентів-істориків Маріупольського державного університету.

Список використаної літератури

1. Винар Л. 35-ліття «Українського історика» Передмова / Л. Винар // УІ. – Нью-Йорк–Торонто–Київ–Львів–Мюнхен, 1999. – С. 5–6.
2. Винар Л. З нагоди 25-ліття Українського Історичного Товариства / Л. Винар // УІ. – Нью-Йорк–Торонто–Мюнхен, 1990. – С. 7–11.
3. Витанович І. Михайло Грушевський: історик, соціолог, суспільний діяч / І. Витанович // Кооперативна республіка. – Львів, 1935. – С. 7–13.
4. Витанович І. Уваги до методології й історіософії М. Грушевського / І. Витанович // Український історик. – Ч. 1–2. – Нью-Йорк, 1966. – С. 32–51.
5. Домбровський О. Традиції школи М. Грушевського у Львівському НТШ в 30-х роках / О. Домбровський // Михайло Грушевський і українська історична наука: Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. – Львів, 1999. – С. 217–225.

6. Жуковський А. Політична і публіцистична діяльність М.С.Грушевського на еміграції 1919 – 1924 рр. / А. Жуковський // УІЖ. – 2002. – № 1. – С. 96 – 125.
7. Оглоблин О. Михайло Сергієвич Грушевський (1866–1934) / О. Оглоблин // УІ. – 1966. – № 1–2. – С. 6–14.
8. Прицак О. Історіософія Михайла Грушевського / О. Прицак // Грушевський М. Історія України-Руси: В 11 т. 12 кн. (Редкол.: П. С. Сохань (голова) та ін.). – К.: Наукова думка, 1991. – Т.1. – С. XL–LXXIII.
9. Сисин Ф. „Історія України-Руси” Михайла Грушевського та творення національної історіографії / Ф.Сисин // Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. Львів, 24–25 жовтня 1994 р., Харків, 25 серпня 1996 р., Львів, 29 вересня 1996 р. – Львів, 1999. – С. 3–30.(375 с).

N. Romantsova

«GRUSHEVSKOZNAVSTVO» CONCEPT OF DIASPORA SCIENTISTS IN DEVELOPMENT OF UKRAINIAN HISTORIOGRAPHY AND PROFESSIONAL TRAINING OF HISTORIANS IN MARIUPOL STATE UNIVERSITY

Paper provides insight into usage of “Grushevskoznavstvo” concept in researches by foreign researches of Ukraine historiography and their role in professional training of historians in Mariupol state university. Calculated the importance of internationalization and integration of diaspora researchers’ scientific activities for the creation of future professional historians.

Keywords: foreign historiography experience, Ukrainian diaspora scientists, “Grushevskoznavstvo” concept.

УДК 321.02:321:8(043)

Рябінін Є.В.

**ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(НА ПРИКЛАДІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ» В МДУ)**

У тезах розглядаються організації та фонди, які сприяють процесу інтернаціоналізації освіти. Проаналізована діяльність Маріупольського державного університету в контексті інтернаціоналізації вищої освіти. Перелічені програми, в яких студенти та викладачі МДУ мають можливість приймати участь.

Ключові слова: стажування, міжнародні організації, інтернаціоналізація освіти, Маріупольський державний університет.

Сьогодні людство зіткнулось з глобальними проблемами, які визначили перспективи подальшого стабільного розвитку країн, залежні від спільних дій у вирішенні політичних, соціальних, економічних і духовних проблем. В першу чергу вони пов'язані з науково-технічним прогресом, що забезпечує перехід суспільного виробництва на якісно новий рівень. Нові умови вимагають від людей високого освітнього та професійного рівня як необхідної умови адаптації до нових ситуацій. Професійність, здоров'я, стійка психіка та рівень загальної культури створюють умови для підвищення продуктивності виробництва. Формується новий інформаційний простір, який має значний вплив на економічний і соціальний прогрес. Якщо в економічній сфері інформація набуває властивостей товару, в соціальній сфері перетворюється у вирішальний фактор у житті, в політичній – створює умови для обміну думками, то в області духовного життя вона формує норми і цінності, необхідні для співжиття у суспільстві. Зважаючи на це, одним із головних та перманентних завдань в системі вищої освіти є підвищення якості загальноосвітньої, гуманітарної та професійної підготовки майбутніх фахівців. Значний поштовх в напрямі активізації роботи із забезпечення високої якості освіти відбувся після приєднання національної системи вищої освіти до Болонського процесу, який по суті є процесом